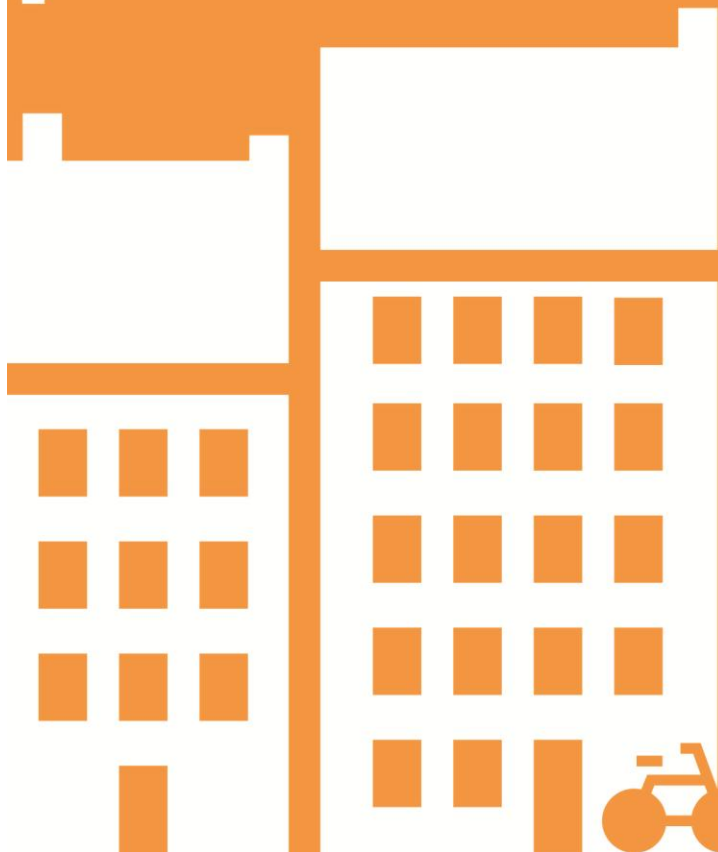
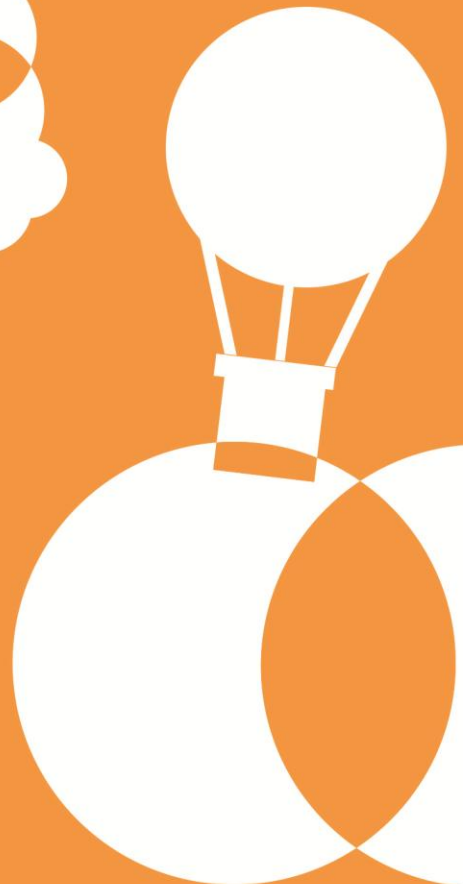

LIV PÅ PLEJECENTRE

Evalueringsrapport

Oktober 2016

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
Om indsatsen <i>Liv på plejecentre</i>	3
Evalueringsens formål og metode	4
2. Hovedkonklusioner	6
3. Metoder der er udviklet i projekt <i>Liv på plejecentre</i>	8
Stjernestunder	8
Debatgruppen	9
Du bestemmer dit liv.....	9
Temamøder.....	10
Naboskab	10
Handleplan – det gode liv.....	11
Buddy-ordningen	11
Tværgående læringsværksted	12
4. Centrale temaer i arbejdet med <i>Liv på plejecentre</i>	13
“Når man er sammen med andre betyder skavankerne mindre”	13
“Vi gør det samme som før – bare på en ny måde”	14
“Det er de små ting i hverdagen som gør en forskel”	14
“Kan vi måle livskvaliteten?”	15
5. Hvordan kan forandringerne værdisættes?	17
Bilag 1 – Evalueringsdesign	18
Bilag 2 – Beskrivelse af de evalueringens metoder og datakilder	19
Bilag 3 – Systematisk vurdering af de enkelte metoder	20

1. INDLEDNING

I 2014 igangsatte Københavns Kommunes Sundheds- og Omsorgsforvaltning et tre-årigt udviklingsprojekt, finansieret gennem midler fra Ældrepuljen, som skal medvirke til at forbedre forholdene for de svageste ældre i København.

Projektet skal skabe viden om – og give erfaring med – nye løsninger, der giver borgerne mulighed for at få indflydelse på egen hverdag, både individuelt og i samvær med andre. Fem plejecentre har deltaget i projektet. Plejecentrene er 1) blevet udfordret på at skabe mere plads til beboernes ønsker og forskelligheder og 2) blevet understøttet i at udvikle og afprøve metoder eller indsatser, der inddrager beboerne og dermed skaber værdi i dagligdagen.

Resultater og erfaringer fra projektet præsenteres i denne rapport. Målet er, at evalueringen skal bidrage til vidensdeling, så de udviklede løsninger udbredes til andre plejecentre og dele af forvaltningen. Evalueringsrapporten forelægges Direktionen, Sundheds- og Omsorgsudvalget og indsendes til Ministeriet for Ældre og Sundhed som afrapportering på de tildelte midler fra Ældrepuljen.

OM INDSATSEN LIV PÅ PLEJECENTRE

Formålet med ældrepuljeprojektet *Liv på plejecentre* er, at borgere, der bor i plejebolig, i højere grad end i dag har mulighed for at leve et sammenhængende hverdagsliv med deltagelse i sociale relationer og aktiviteter, der gør, at den enkelte oplever hverdagen meningsfuld og dermed skaber værdi¹ for sig selv og andre.

Et plejecenter i hvert af de fem lokalområder er udvalgt til at deltage i projektet:

Plejecenter	Lokalområde	Antal boliger
Bomi-parken	Amager	81
Aftensol	Bispebjerg-Nørrebro	43
Kærbo	Indre By-Østerbro	53
Verdishave	Vesterbro-Kgs. Enghave-Valby	70
Hjortespring	Vanløse-Brønshøj-Husum	140

Målsætningen er, at de deltagende plejecentre udvikler:

- *metoder og samarbejdsformer*, der understøtter borgerne i at leve et sammenhængende hverdagsliv i overensstemmelse med deres behov og ønsker til livet i plejeboligen og med tilknytning til livet og relationer udenfor plejeboligen
- *viden og erfaring* med nye samarbejdsformer og metoder til at understøtte borgernes deltagelse og medbestemmelse i egen hverdag
- *nye rammer* for borgernes deltagelse i fællesskaberne under hensyn til eksisterende strukturelle og organisatoriske rammer for opgaveløsningen

¹ Projektets målsætning relaterer sig dermed til Ældrepolitikken, hvor det fremgår: *I København skal man som ældre have en oplevelse af at være værdifuld, uanset om man tilbyder sin hjælp til andre, eller om man modtager den. Udgangspunktet er, at alle københavnere ønsker at bruge deres ressourcer til glæde for sig selv og deres omgivelser. Det giver livet mening.*

Projektets primære målgruppe er borgere, der bor i plejebolig, deres pårørende og medarbejdere på de deltagende plejecentre. Som udgangspunkt er alle borgere, der bor på plejecentre, inkluderet i projektet. Der kan dog være indsatser i projektet, som er rettet mod borgere med specifikke udfordringer som f.eks. borgere med demens, borgere med nedsat hørelse, borgere der er ensomme eller borgere, der lige er flyttet ind på plejecenteret. Den sekundære målgruppe er plejecentrenes medarbejdere, social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter, som er de gennemgående medarbejdere i borgernes hverdag.

Dertil kommer plejecentrenes ledere, som har ansvar for arbejdets organisering. De frivillige og civilsamfundet kan være med til at understøtte den nye praksisudvikling med deres supplerende ressourcer og kompetencer og er inviteret med i projektet i det omfang, det har været relevant lokalt.

Projektet er tilrettelagt omkring metodeudvikling og afprøvning på hvert af de deltagende plejecentre, og er foregået parallelt og gensidigt på to niveauer:

- Lokalt udviklingsarbejde på hvert plejecenter
- Tværgående erfarings- og vidensudveksling til gensidig inspiration og formidling

I projektperioden er der afholdt fire tværgående læringsværksteder, hvor de deltagende plejecentre har formidlet deres lokale resultater og delt viden og erfaringer. Her er også blevet arbejdet med fælles problemstillinger som fx dilemmaer og sammenhænge mellem forskellige indsatser.

Det sidste halve år af projektperioden (2. halvår 2016) udgør en spredningsfase, hvor de afprøvede metoder skal udbredes til andre plejecentre. Her vil andre plejecentre få mulighed for at deltage i læringseftermiddage og hente inspiration i det metodekatalog, der er udviklet ifm. *Liv på plejecentre*. Der er planlagt en særskilt evaluering af spredningsfasen, der vil have fokus på at dokumentere processen med at udbrede de udviklede metoder og vurdere spredningens strategiske potentiale.

EVALUERINGENS FORMÅL OG METODE

Evalueringen har til formål at beskrive og vurdere de opnåede resultater og erfaringer, som er opnået i projekt *Liv på plejecentre*. Evalueringen skal give viden om, hvordan *Liv på plejecentre* medvirker til at skabe et mere sammenhængende hverdagsliv for borgere, der bor på plejecentre i København, og give input til, om og hvordan de udviklede metoder kan udbredes og derved komme flere borgere og brugere af SUFs tilbud til gode.

Evalueringen har tre overordnede spørgsmål, der relaterer sig til projektets formål. Hvert hovedspørgsmål er inddelt i en række underspørgsmål (se bilag 1).

1. Hvordan medvirker projektet og de valgte metoder og indsatser til at skabe et mere sammenhængende hverdagsliv for borgere i plejebolig?
2. Hvilken organisatorisk understøttelse er hensigtsmæssig for at opnå og fastholde resultaterne?
3. Hvad er potentialet for at udbrede de udviklede løsninger til andre plejecentre eller enheder i forvaltningen?

Evalueringen fokuserer på at udlede de fælles elementer på tværs af de lokale udviklingsprojekter og undersøger hvad der sker, når aktiviteter tilrettelægges med udgangspunkt i beboernes behov og ønsker til hverdagen. Dette betyder samtidig, at en række forhold og pointer, der relaterer sig til erfaringer på de enkelte plejecentre, ikke indgår i denne rapport. Der henvises til interview og dokumentation af metoder og erfaringer med metodeimplementering, der er indsamlet løbende i projektperioden.

Metode og datakilder

Evalueringen bygger dels på data og informationer, der er indsamlet eller produceret i løbet af projektperioden, dels på data, som er indsamlet som et led i evalueringen. Metoder og datakilder, der indgår i evalueringen, omfatter:

- Interview/ dialogmøder med beboere og medarbejdere
- Beskrivelse af de udviklede metoder
- Opsamling fra de tværgående læringsværksteder
- Systematiske vurderinger af de udviklede metoder og indsatser
- Fokusgruppeinterview med ledere
- Evaluerings-workshops med medarbejdere på de fem deltagende plejecentre

Se bilag 2 for en uddybende beskrivelse af de enkelte metoder

Projektet har et udpræget kvalitativt fokus, og der er derfor ikke opsat kvantitative indikatorer eller succeskriterier. Som supplement har der været fokus på at følge udvikling og implementering af de enkelte metoder og indsatser i en tæt proces – og vurdere den enkelte metodes virkning og potentiale op imod projektets overordnede målsætning. Læs mere om dette i afsnit 5 og bilag 3.

For at formidle og tilvejebringe de kvalitative resultater, som de enkelte metoder og indsatser har afstedkommet, er der i projektperioden arbejdet med alternative formidlingsformer, som fx plakater, film og en særudgave af 'Mads & Monopolet', hvor Mads Steffensen og et ekspertpanel – herunder borgere fra de deltagende plejecentre – drøftede nogle af de dilemmaer, der kan opstå, når man begynder at arbejde på nye måder med inddragelse og sammenhæng. Indeværende evaluering er således blot et af en række produkter, der dokumenterer projektets resultater.

2. HOVEDKONKLUSIONER

Evalueringen peger på følgende fire konklusioner:

1. Der er skabt mere liv på plejecentrene

- Projekt *Liv på plejecentre* er lykkedes med at udvikle metoder og igangsætte aktiviteter, der giver borgere på plejecentrene mulighed for at deltage i – og bidrage til – socialt samvær og fællesskab. Erfaringerne fra projektet viser, at det gør en forskel i borgernes liv, når de kan spille en rolle i et andet menneskes liv eller at andre mennesker har brug for dem.
- I *Liv på plejecentre* har centrene arbejdet med at udmønte centrale værdier i Københavns Kommunes Ældrepolitik – medborgerskab, mestring og livskvalitet – og indarbejde dem i dagligdagen på plejecenter. Aktiviteterne skaber glæde og liv i hverdagen, beboernes humør stiger og de viser en øget interesse og omsorg for hinanden. Samtidig forholder beboerne sig kritisk til det som foregår på plejecentrene, da de er blevet spurgt og i højere grad inddraget i beslutninger om dagligdagen. Dette ses som et tegn på, at der er skabt beboerinddragelse på de enkelte plejecentre.
- At nå disse mål kræver et målrettet arbejde med kommunikationsformer og tilrettelæggelse af hverdagen. Det kræver en *ny tilgang til beboerne*, som spørges systematisk om, hvad de kunne tænke sig, og det fordrer, at *medarbejderne er nysgerrige og føler sig forpligtet* på at handle på den viden, de får. Når dette lykkes, ses der en indre og ydre glæde og der skabes mening i nuet hos beboere og medarbejdere. Skavanker og dårlighed kan træde i baggrunden for en stund, når man er sammen med andre.

2. Det kræver systematik og ledelsesmæssig opbakning at skabe mere liv

- Projektet lever i kraft af de medarbejdere, der arbejder intensivt med nye hverdagsaktiviteter og med at engagere beboerne på nye måder. Selvom metoderne ikke nødvendigvis er svære at arbejde med, er der brug for særlige kompetencer hos medarbejderne: en *aktiv og lyttende tilgang* til beboernes ønsker og behov, et *fokus på beboernes ressourcer* og mulighed for at bidrage og *fleksibilitet*, så hverdagen og aktiviteter i videst muligt omfang indrettes efter beboernes behov og ønsker.
- Når det lykkes, involverer medarbejderne sig på en ny måde, de vokser med opgaven og får et dybere kendskab til beboernes liv og ønsker. Det gør også projektet sårbart, at det bæres af ildsjæle. Det vil kræve et vedvarende organisatorisk fokus at fastholde de positive resultater, der er opnået i projektperioden.
- Denne tilgang er forbundet med et stort ledelsesmæssigt ansvar, for lederne skal være rollemodeller og skabe rammer og motivation, så projektet kan udfolde sig i dagligdagen. Der ligger også en ledelsesmæssig opgave i at tydeliggøre, at tilgangen i *Liv på plejecentre* hænger tæt sammen med andre parallelle udviklingsindsatser som fx den rehabiliterende tilgang, ensomhedsindsatsen og klippekortet. Det handler alt sammen om at møde borgerne på en ny måde og sætte borgerens ressourcer i spil.

3. De gode historier får forandringer til at leve

- Projektets resultater bæres af de gode historier om, hvad der sker når man spørger beboerne om hvad de har lyst til og om deres ønsker til livet og hverdagen. Ledere og medarbejdere bruger historierne aktivt, når de taler om hvad der virker eller hvor der skal justeres til. De kvalitative forandringer, der er skabt i projektet, er vanskelige at måle, fx i forvaltningens traditionelle kvalitetsundersøgelser – som omfatter BRUS, sygefravær og trivselsundersøgelser. Her spørges der bl.a. til overordnede forhold som livskvalitet og ensomhed. Selvom borgerne er glade for aktiviteter i dag-

ligdagen, ændrer det ikke ved, at borgernes livssituation – som ældre, fysisk svækkede og med begrænsede udfoldelsesmuligheder – samlet set påvirker oplevelsen af livskvalitet.

- Som alternativ til traditionelle målinger er der foretaget systematiske vurderinger af de enkelte metoders virkning i forhold til *at inddrage beboerne* og i hvilken grad indsatserne *skaber værdi for beboerne*. Vurderingerne viser, at fællesskabsorienterede aktiviteter skaber mere værdi for beboerne, fordi her italesættes samvær og fællesskab aktivt.
- Projektet resultater er også formidlet gennem alternative formidlingsformer som fx plakater og film. Der har været afholdt tværgående læringsværksteder, som har bidraget til vidensdeling og kommunikation af de enkelte plejecentres resultater og erfaringer, herunder de dilemmaer som kan opstå med den nye tilgang.

4. Det er både let og svært at skabe liv

- Evalueringen viser, at det ikke er svært eller dyrt at igangsætte aktiviteter der bidrager til at skabe *Liv på plejecentre*, men at tilgangen forpligter både medarbejdere og ledere til at lave om i hverdagsrutiner og ændre praksis på baggrund af det, som beboerne fortæller. Derfor er forandringerne sårbare og nye rutiner kan nemt mistes i en travl hverdag, hvis nøglepersoner forsvinder eller med et ændret ledelsesfokus.
- Det vil kræve en kontinuerlig ledelsesindsats og vedvarende understøttelse af medarbejderne, hvis tilgangen skal fortsætte med at leve. Evalueringen har vist, at der er forskel på hvor 'dybt' metoderne er blevet integreret i dagligdagen. På nogle plejecentre er den nye tilgang blevet en del af daglige rutiner, mens medarbejdere på andre centre siger "*vi gør det når vi har tid*".
- *Liv på plejecentre* handler om de små ting, der udfolder sig i livet på et plejecenter hver eneste dag. Små ting der kan gøre en stor forskel i tilværelsen for borgerne på plejecentre i København.

3. METODER DER ER UDVIKLET I PROJEKT LIV PÅ PLEJECENTRE

Omdrejningspunktet i projekt *Liv på plejecentre* har været at udvikle og afprøve metoder, der skaber liv i dagligdagen og giver beboerne indflydelse på egen hverdag. Ordet 'metode' bruges til at beskrive, at aktiviteterne eller indsatserne bliver en anledning eller et redskab, som medarbejderne kan bruge til at få noget andet til at ske.

Nedenfor præsenteres de metoder, der er udviklet i forbindelse med projektet. Nogle plejecentre har arbejdet i dybden med én metode, mens andre har afprøvet to metoder.

STJERNESTUNDER

Indsatsen *Stjernestunder* er udviklet på plejecentret Verdishave. Den er målrettet de beboere, der har demens, og som det kan være vanskeligt at kommunikere med. Beboerne gør ikke nødvendigvis selv opmærksom på, at de har behov for opmærksomhed. Dette kan være et udtryk for, at beboerne ikke kan tage initiativ til kontakt, men ikke at de ønsker at være alene.

Formålet med *Stjernestunder* er at skabe en spontan oplevelse af nærvær af kortere varighed 10-15 min. Nærværet kan vise sig ved, at minder og genkendelse vækkes hos beboeren, at beboeren "liver op" smiler og får liv i øjnene, at beboeren får lyst til at fortælle, synge og danse mm., at beboeren falder til ro og at medarbejderen får oplevelsen af, at samværet skaber glæde, energi og giver mening.

På plejecentret har iPads været brugt som middel til at skabe *Stjernestunder*. Medarbejderne bruger blandt andet iPads til at søge i google maps og google earth. Søgningerne giver mulighed for at dykke ned i beboerens liv og hjemegn for på den måde at vække minder og genkendelse. En iPad giver mulighed for at gribe nuet og øjeblikket og er derfor velegnet til beboere, der har svært ved at holde koncentrationen og opmærksomheden længere tid af gangen.

På plejecentret bliver musik brugt til at skabe nærvær og fællesskab. Musikken går uden om demensen – musik kan følge en hele livet, derfor er musikken særligt velegnet til at skabe *Stjernestunder* for netop denne målgruppe. Også her bruges iPads, når der skal findes musik eller filmklip. Plejecentret har indkøbt udendørs musikinstrumenter – kaldet sanseinstrumenter – som bruges i arbejdet med at skabe *stjernestunder* for beboerne.

En beboer og en medarbejder taler om, hvor den pågældende kvinde boede som ung. Medarbejderen bruger iPad'en og finder stedet på google earth, så de kan se, hvordan det ser ud nu. Det stimulerer snakken om, hvordan det var dengang og hvad der er sket i kvindens liv siden hen.

På et andet tidspunkt taler medarbejderen med beboere om gamle stumfilm. Medarbejderen finder filmklip med Charlie Chaplin frem på iPad'en og ser dem sammen med beboerne – der bliver grinet og alle morer sig for en stund.

DEBATGRUPPEN

Indsatsen *Debatgruppen* er udviklet på plejecentret BOMI-parken og udgøres af en gruppe af beboere, samt et par medarbejdere, der regelmæssigt samles for at diskutere, fortælle og lytte til forskellige emner. Det er en gruppe, hvor der er afsat tid til, at beboerne kan tilkendegive deres mening i et forum, hvor der lyttes aktivt, og hvor man bliver hørt.

Debatgruppen giver medarbejderne mulighed for at blive klogere på beboerens liv, og optimerer dermed forudsætningerne for at støtte beboeren i at opnå større medbestemmelse og inddragelse i hverdagen, hvilket skal føre til konkrete indsatser på plejecentret. Deltagelse i debatgruppen kan ydermere føre til, at nye venskaber/bekendtskaber opstår, og at beboeren oplever debatgruppen skaber værdi både for den enkelte og i samvær med andre. Debatgruppen er i projektperioden blevet afholdt ca. hver anden uge og med deltagelse af 5-8 beboere og 2 medarbejdere.

I debatgruppen blev det på et møde diskuteret, at nyindflyttede beboere ofte følte sig alene. Beboerne havde både forslag til, hvordan medarbejderne kunne støtte nyindflyttede beboere i at føle sig velkomne, og de havde forslag til, hvordan de som naboer kunne være med til at byde nye beboere velkommen.

Drøftelserne i debatgruppen har ført til, at plejecentret arbejder med indflytning som et særligt fokusområde. Beboerne har fået en aktiv rolle, hvor de tager imod nye beboere, byder velkommen og giver en buket blomster.

DU BESTEMMER DIT LIV

Indsatsen *Du bestemmer dit liv* er udviklet på plejecentret Hjortespring og er et dialogværktøj til afklaring af beboeres ønsker og behov. Ved at anvende metoden sætter medarbejderen beboeren i centrum, og spørger ind til beboerens hverdag og liv på en nærværende og anerkendende måde.

Formålet med dialogværktøjet er at afdække beboerens behov for og ønsker for hverdagen. Fokus er rettet mod at lade beboeren selv fortælle, så medarbejderen ikke kommer med gode ideer og forslag, men forsøge at få beboerens stemme og mening i centrum. Derefter forholder medarbejderen sig til det beboeren har sagt, og i fællesskab finder beboer og medarbejder ud af, hvad der har betydning for beboeren i hverdagen. På den måde får beboeren større indflydelse og mere medbestemmelse i forhold til at indrette hverdagen til størst glæde for den enkelte.

Det er ikke nyt, at medarbejderne har én-til-én samtaler med beboerne om hverdagen på plejecentret. Men det er nyt, at medarbejderen sætter egne meninger om, hvad der er bedst for beboeren i parentes og støtter beboeren i at

En dement kvinde på plejecentret har knyttet stærke bånd til en anden borger på plejecentret og er meget urolig og ked af det i hverdagen, da vedkommende pludselig går bort. Det bliver en anledning til, at plejecentret kontakter kvindens familie. Medarbejderne bliver opmærksomme på, at kvinden er vokset op med syv brødre og har været vant til at stå i køkkenet med sin mor, hvor de sang sange og trakteredede for brødrene.

Kvinden bliver tilbudt at tage del i køkkenopgaverne såsom borddækning, afrydning og andre gøremål ude i køkkenet. Resultatet er slående, og kvinden ændrer humør og er nu en meget glad, rolig og smilende borger på plejecentret.

fortælle og sætte flere ord på det, der har betydning for den enkelte. Medarbejderne bruger således værktøjet som en "rettesnor" i samtalen, der holder fokus på beboerens udsagn og ikke medarbejderens mening om, hvad der er bedst for beboeren.

TEMAMØDER

Metoden *temamøder* er afprøvet på plejecentret Kærbo og er en inddragende demokratisk proces, der handler om, at man på plejecentret vælger, hvordan der skal arbejdes med en særlig indsats, som har indflydelse på hverdagen på plejecentret for beboere og medarbejdere.

Formålet med at holde et temamøde er at give beboerne større indflydelse på hverdagen på plejecentret. Via en inddragende demokratisk proces, får beboere og deres pårørende mulighed for at engagere sig i en specifik indsats. Derudover får medarbejderne mulighed for at blive inspireret af beboerne, så den valgte indsats tager afsæt i beboernes ideer og ønsker. Temamøderne skal give de mere stille og/eller tilbageholdende beboere mulighed for at blive hørt og få en stemme.

Beboere og pårørende inviteres til et temamøde, hvor de i samarbejde med plejecenterets medarbejdere vælger, hvilke indsatser inden for et særligt tema, der skal iværksættes. Hensigten med temamødet er at give beboere taletid og mulighed for at blive lyttet til. På plejecentret Kærbo er indsatser vedr. naboskab besluttet som følge af ideer og drøftelser på et temamøde (se nedenfor).

NABOSKAB

Indsatsen Naboskab er valgt på et temamøde på plejecentret Kærbo. Én af naboskabsaktiviteterne går ud på, at halvdelen af en skoleklasse, sammen med deres klasselærer, kommer på besøg på plejecentret en gang om ugen. Besøgene sætter fokus på naboskabet og skaber personlige relationer mellem børnene og de ældre. Samtidig gøres plejecentret til en mere integreret del af lokalsamfundet med en naturlig kontakt til omverdenen, hvor folk udefra har lyst til at komme indenfor. Åbenheden skal både danne grundlag for, at relationer mellem mennesker opstår og opleves som værdifulde, og at de strækker sig ud over de planlagte besøg fra skoleklassen, men også generelt medfører mere liv i hverdagen.

Børnene går i 3. klasse på skolen, som ligger ved siden af plejecentret. Børnene besøger de beboere, som har lyst til at få besøg. Børn og beboere er sammen til spil, snak, sang og alt muligt andet i fællesrummet. Samværet faciliteres af en aktivitetsmedarbejder, som sørger for at hjælpe beboerne ind på plads, for at alle har, hvad de har brug for og for at sætte ting i gang under samværet, hvis det er nødvendigt. Børnene får lov til at være på hele plejecentret, hente de beboere ned til mødet, som ikke er kommet til aftalte tid eller besøge dem, der måske er for trætte til at deltage denne dag. Børn og beboere

Under besøgene opstår mange situationer, hvor børn og beboere hjælper hinanden og på den måde indgår i en relation, der af begge parter opleves om meningsfuld. Det kan for eksempel være i forbindelse med bankospil, hvor børnene samler tabte brikker op fra gulvet, og beboerne hjælper med svære tal.

Det kan være når børnene har spørgsmål til 2. verdenskrig eller andre historiske begivenheder som Titanic's forlis.

Men det kan også være, når en beboer med demens ikke helt forstår, hvad der foregår og et barn hurtigt ser, at beboeren har brug for én at spejle sig i og siger: "*du skal bare gøre som mig*", hvorefter beboeren igen kan deltage i aktiviteten.

er selv med til at bestemme, hvad der skal ske når, når de mødes. Det er fx sang og musik, sanglege, banko.

HANDLEPLAN – DET GODE LIV

Plejecentret Aftensol har udviklet en handleplan, som kaldes *Det gode Liv*. Det er en handleplan, der primært bruges, når nye beboere flytter ind. Beboeren og medarbejderen får en snak om, hvad der er det gode liv for beboeren. Der er et særligt fokus på beboerens ønsker og drømme for fremtiden på plejecentret. Der er udviklet en spørgeguide, som beboernes svar kan noteres i, samt de handlinger medarbejderne skal foretage. Ønsker og aftaler dokumenteres i omsorgsjournalen og opdateres løbende.

Formålet med Handleplan – det gode liv er at få et bedre og mere nært kendskab til den enkelte beboer, hvilket giver medarbejderne bedre forudsætninger for at imødekomme beboerens ønsker og drømme. Gennem det individuelle fokus forventes det, at der opstår flere forskellige aktiviteter, som imødekommer den enkelte beboer.

Målgruppen for indsatsen er alle beboere, der flytter ind på plejecentret. Der er ikke defineret andre kriterier. I projektperioden har man på Aftensol udvidet målgruppen til at omfatte alle beboere på plejecentret. Plejecentret vurderede, at de beboere der allerede boede på plejecentret, også kunne have glæde af at tale med medarbejderne om deres ønsker og drømme for det gode liv på plejecentret.

Det er altid et overordnet mål i Handleplan – det gode liv, at beboeren bevarer færdigheder og interesser efter indflytning på plejecentret. Endelig er formålet med den skriftlige handleplan for det gode liv, at beboeren oplever, at alle medarbejder kan arbejde mod det samme mål for det gode liv for den enkelte beboer.

En beboer giver, i forbindelse med "Det gode Liv", udtryk for at hun gerne vil i svømmehallen som en del af det at have et godt hverdagsliv. Det får medarbejderne til at planlægge en tur i svømmehallen for beboeren.

En anden beboer savner sin mand, og kan til tider blive frustreret og ked af det, og har udtrykt et behov for at have nogle at snakke med i løbet af dagen. Det har fået medarbejderne til at lægge op mod fem omsorgsbesøg ind i løbet af dagen, hvilket hjælper beboeren med at opleve en bedre og mere tryk hverdag.

BUDDY-ORDNINGEN

Buddy-ordningen er udviklet på plejecentret Hjortespring og går ud på, at en beboer, der allerede bor på plejecentret, tager imod en ny beboer med en blomst og holder vedkommende med selskab i det omfang, det er passende for begge parter. Den beboer, der tager imod kan spille en rolle, allerede når personalet holder velkomstsamtale med den nye beboer. Når en beboer, der bor på plejecentret, deltager i velkomstsamtalen, får den nye beboer mulighed for at stille spørgsmål om det at bo på et plejecenter, som personalet ikke nødvendigvis kan svare på.

Formålet med Buddy-ordningen er at give den nye beboer en tryk og god start på sit *Liv på plejecentret*. Den nye beboer får ved hjælp af Buddy-ordningen en mulighed for at blive inkluderet i det fællesskab, der er på plejecentret og danne relationer med andre, der er i samme situation. For den beboer, der tager imod en ny beboer er formålet, at opgaven opleves som meningsfuld, og at der dannes et godt udgangspunkt for at beboerne kan indgå i nye relationer.

Hver gang en ny beboer flytter ind, har medarbejderne en væsentlig opgave i at finde det rigtige match mellem buddies og støtte det enkelte buddy-par. Nogle har brug for, at en medarbejder er med, når en ny beboer modtages, andre vil gerne sparre med medarbejderen i forløbet. Det vigtige er, at begge parter får en god oplevelse, og at relationen strækker sig ud over det første møde. Fx ved at beboerne følges til forskellige aktiviteter eller mødes med hinanden.

En beboer der hedder William udtrykker følgende om at blive spurgt, om han vil være buddy for en ny beboer:
"Det er en kæmpe cadeau til mig som menneske. Jeg har været meget glad for at tage imod andre og være med til at give dem en god start på deres nye situation."

En kvindelig beboer tager imod en ny beboer som led i buddy-ordningen. De to mødes fortsat, nu i selskab med en tredje beboer, og ser film sammen tre gange om ugen efter aftensmaden. Det er en tradition som er viderebygget fra deres buddy-ordning.

TVÆRGÅENDE LÆRINGSVÆRKSTED

De tværgående læringsværksteder er en anden slags metode end de øvrige, som er udviklet og afprøvet lokalt i projekt *Liv på plejecentre*. Det er et tværgående forum, hvor de deltagende plejecentre i projektforsløbet har mødtes regelmæssigt i projektpærioden. På læringsværkstederne har plejecentrene fortalt om egne metoder og indsatser, til gensidig inspiration og praksisudvikling. Centrene har på hvert læringsværksted haft en bunden opgave i forbindelse med præsentationerne. Derudover har der på nogle af læringsværkstederne været faglige input fra eksterne oplægsholdere.

En medarbejder fortæller om det tværgående læringsværksted:
"Det har været en kæmpe opmuntring. Nogen gange i dagligdagen, så kan det være op af bakke og svært at se, at der sker noget. Når vi skulle fortælle andre om, hvad det var vi lavede, så kunne vi faktisk mærke, at vi havde skabt noget. Og vi har fået inspiration til vores eget arbejde fra de andre centre."

Læringsværkstederne betragtes som et bærende element i forhold til vidensdeling og inspiration mellemplejecentrene, men læringsværkstedet er også det fora, hvor plejecentrene mundtligt har afreporteret fra det enkelte projekt. Derfor udgør de tværgående læringsværksteder også en løbende evaluering, der har givet mulighed for at drøfte resultater og udfordringer undervejs i projektet.

Formålet med læringsværkstederne har været at skabe en fælles forståelse af den overordnede ramme for projektet, at sikre vidensdeling på tværs af de fem plejecentre i projektet. Erfaringer fra de enkelte centre har dannet afsæt for gensidig inspiration og udvikling af praksis i de deltagende plejecentre.

4. CENTRALE TEMAER I ARBEJDET MED LIV PÅ PLEJECENTRE

I dette afsnit præsenteres en række centrale og tværgående temaer, som har vist sig i forbindelse med *Liv på plejecentre*.

“NÅR MAN ER SAMMEN MED ANDRE BETYDER SKAVANKERNE MINDRE”

Evalueringen viser, at der i projektperioden er arbejdet systematisk med at skabe positive forandringer i hverdagen for en sårbar målgruppe. Som beskrevet i forrige afsnit, er der tale om forskellige typer af indsatser eller metoder, hvor nogle inddrager grupper af beboere, medarbejdere og i nogle tilfælde naboer til plejecentrene, mens andre fokuserer på 1-til-1 nærvær og samvær. Det kan være samvær mellem en beboer og en medarbejder eller mellem to eller flere beboere.

Medarbejdere og ledere, der er interviewet i forbindelse med evalueringen udtrykker, at det giver mening at arbejde med de bløde områder, de små ting i dagligdagen, der gør en forskel. Flere nævner, at det tog tid i starten at indkredse præcis, hvad man skulle arbejde med, fordi det var 'lidt flyvsk'. De fleste af plejecentrene har valgt at arbejde med værdier eller områder, som der i forvejen var fokus på. En leder udtrykker, at det har været en god anledning til at arbejde med kerneydelsen.

Det beskrives, at *Liv på plejecentre* handler om de centrale værdier i Ældrepolitikken – medborgerskab, mestring og livskvalitet. Det er blevet oplevet som vigtige emner, der har krævet en ny tilgang til borgerne, udvikling af kommunikationsformer og den måde, som aktiviteter og dagligdag tilrettelægges på plejecentrene.

I projektperioden har det vist sig at det, der gør en forskel i borgernes liv, er at blive givet en rolle og at nogen tænker på én eller har brug for én. At borgerne er blevet givet mulighed for at deltage er et væsentligt resultat i *Liv på plejecentre*. Det der gør en forskel er, at man har fået en rolle i forhold til andre mennesker, nogen opgaver at løse.

Flere af plejecentrene har arbejdet med indflytningsforløbet og har nu genoptaget besøg i borgers hjem for at lære borgeren bedre at kende og dermed skabe en god overgang. Medarbejdere og ledere på ét center fortæller, at det var beboerne, som gjorde dem opmærksom på, at det ikke var en god oplevelse at flytte ind, og at dette blev udgangspunktet for at tænke nyt. Et plejecenter har inviteret borgere fra ventelisten på besøg, som forberedelse på indflytningen. Andre nævner, at de grundigt overvejer, hvor en ny beboer skal placeres ved måltiderne, i modsætningen til tidligere hvor en nyindflyttet ofte blev sat på 'den dødes plads'. Beboerne har nu en aktiv rolle i at byde nye naboer velkommen – som citatet fra William på side 12 viser, så gør det en forskel for én selv, når man kan gøre noget godt for andre.

Liv på plejecenter handler om at konkretisere det diffuse og subjektive begreb livskvalitet og indarbejde det i dagligdagen på et plejecenter. Evalueringen peger på, at det har betydning for den enkelte, og at det giver en indre glæde og skaber mening i nuet, at være sammen med andre. Det kan gøre hverdagen lidt lettere og betyde, at skavanker og dårlighed træder i baggrunden for en stund.

“Vi prøvede at kigge på deres [beboernes] liv og hvad de havde lyst til - ikke hvad personalet syntes. Det var også det der gjorde det svært - at arbejde med kultur og holdninger.”

Forstander, plejecenter

“Nu opstår der er mere spontant socialt samvær, fx forleden dag hvor der var håndbold. Der var mange som sad ude i fællesrummet og så det - og de gør det på eget initiativ. Og nogle af de stærke - dem som godt kan selv - de får nogen af de andre med, dem som ikke er så fri-ske.”

Medarbejder, plejecenter

“Når vi skaber rummelighed kan vi måske være med til at forebygge ensomhed.”

Forstander, plejecenter

“VI GØR DET SAMME SOM FØR – BARE PÅ EN NY MÅDE”

Et andet centralt tema er en ny tilgang til borgeren. Ledere og medarbejdere fortæller, at der altid har været fokus på at skabe et godt hverdagsliv på deres centre. Men projektet har været en anledning til at arbejde med dette område på nye måder, at prøve ting af og indarbejde en systematik ift. at spørge borgerne om, hvad de synes eller har lyst til.

En medarbejder beskriver, at da hun skulle præsentere en kvindelig beboer for en ny medarbejder lagde hun vægt på alt det beboeren selv kunne, ordne sig selv om morgenen osv. Og først bagefter nævnte hun, at kvinden sidder i kørestol og ikke kan gå ret langt. Og reflekterede over, at det faktisk var ressourceperspektivet hun lagde vægt på, uden egentlig at tænke over det. Det var bare en måde at arbejde på.

Det er i projektperioden blevet tydeligt, at indholdet i *Liv på plejecentre* ligger i forlængelse af andre tværgående indsatser, fx ensomhedsindsatsen, klippekortet eller den rehabiliterende tilgang. Der har således ligget en kommunikativ og ledelsesmæssig opgave i at betone, at de forskellige indsatser kan have et forskelligt sigte eller indhold, men at den grundlæggende tilgang til borgerne er den samme: at give mulighed for at danne eller indgå i relationer, at bidrage i det omfang man kan eller har lyst til, oplevelsen af at blive hørt og høre til.

Gennem de kompetencer der sættes i spil i *Liv på plejecentre* bliver det muligt at:

- ❖ *spotte ensomhed* – og tale om hvad der har betydning for den enkelte i hverdagen – og arbejde med at skabe ændringer og skabe relationer,
- ❖ at udnytte de muligheder som *klippekortet* giver for at opfylde en beboers ønsker ift. særlige aktiviteter,
- ❖ arbejde med *rehabiliterende indsatser* som har sociale og fælles mål.

”Den gamle måde at lave hverdagsrehabilitering på, den var sådan lidt betongagtigt: du kan vist godt selv. Nu arbejder vi meget mere sofistikeret og systematisk, med en anden tilgang til beboerne. Det er ny tilgang, også med eleverne, at de har den rette indstilling.”

”Alt det vi har gjort i projektet har vi gjort hele tiden, vi har bare haft fokus et andet sted. Vi øver os hele tiden i at gøre det bedre.”

”Det handler også om, at vi kan skabe sammenhæng for beboerne. En ældre herre hos os, han spørger altid om vi vil hente avisen til ham. Så prøver vi at forklare, at hvis han bevæger sig mere og henter den selv, så kan han slippe for de støttestrømper han ikke bryder sig om at få på.”

Medarbejdere, plejecentre

“DET ER DE SMÅ TING I HVERDAGEN SOM GØR EN FORSKEL”

Den kvalitativt orienterede tilgang i *Liv på plejecentre* handler ofte om små og bløde ting: en ny slags opmærksomhed på en beboers behov eller adfærd, en ny måde at sige eller gøre tingene på, at være nysgerrig på, hvad der sker, når man skaber nye rammer for samvær eller nærvær. Evalueringen vurderer, at der ligger en væsentlig organisatorisk og ledelsesmæssig opgave i at udvikle denne tilgang og understøtte medarbejderne i at udføre den. Der er tale om 'bløde' forandringer, som nemt kan mistes i en travl hverdag, hvis ikke der er konstant fokus og opbakning. Det kræver systematik og er i realiteten sværere at arbejde med, fordi resultaterne ikke umiddelbart lader sig måle.

Ledergruppen, der er interviewet i forbindelse med evalueringen, peger på at de i dette projekt har stået med anderledes udfordringer end vanligt og har skullet være en ny slags rollemodeller. For det er nogle andre kompetencer som både ledere og medarbejdere skal have i spil, når det drejer sig om at skabe relationer. En forstander beskriver, at det "skriger til himlen" hvor meget faglig viden der mangler på dette område.

Lederne beskriver, at de arbejder med at skabe rammer, motivation og de rette vilkår for at kunne realisere de målsætninger, der ligger i projektet. Hvis en medarbejder siger, at der er for travlt eller at vedkommende ikke har tid, er det lederens opgave at hjælpe med at prioritere. Og hvis en medarbejder er i tvivl, så er det vigtigt at give dem pladsen og sige "prøv nu bare". De peger på, at det er et væsentligt ledelsesmæssigt greb at blive ved med at fortælle de gode historier om, hvad det er der virker og de forandringer der ses, når man gør tingene på en ny måde. Det bliver også nævnt, at det er et stort ansvar at lægge i hænderne på de kortest uddannede medarbejdere.

Når det lykkes betyder den nye tilgang, at medarbejderne får et anderledes og dybere kendskab til borgerne, de engagerer sig på en anden måde i borgernes liv. Der udfoldes et stort potentiale, for mange medarbejdere er drevet af at se beboernes glæde og det motiverer medarbejderne at skabe gode dage for andre.

Den nye tilgang kan være svær for nogle medarbejdergrupper. Unge medarbejdere kan have svært ved at engagere sig i en samtale med beboere om begivenheder, der er sket for mange år siden og som de ikke kender noget til. Medarbejdere med anden etnisk eller kulturel baggrund end dansk kan komme til kort på grund af mangel på sproglige færdigheder eller kulturelle koder.

Det er nuancerne der gør en forskel, medarbejderne vil meget gerne give omsorg, men nogen gange sker der misforståelser. Lederne betoner, at de meget gerne vil have rummelige arbejdspladser og kulturel og aldersmæssig mangfoldighed, men at det er nødvendigt at italesætte udfordringerne, hvis der skal arbejdes systematisk med dette fokus.

"Medarbejderne er havnet i nogle dilemmaer, som vi ikke har haft tidligere. Og vi har ikke altid haft løsningen, for det er holdninger og kultur det handler om.

Så er jeg kommet til kort på min faglighed, for det handler ikke om sygeplejemen om menneskelige relationer. Det kræver en anden dialog som leder."

Forstander, plejecenter

" [Medarbejdernes] øjne er blevet åbnet på en anden måde, det er tilladt at give sig tid. Det er en vigtig pointe, at det tager tid. Det skal ledelsen være klar omkring, at det er i orden at slippe tøjlerne fri og give sig tid."

" [Medarbejderne] har fået et større kendskab til borgere, de involverer sig på en anden måde. De får en anden fortrolighed - også om det der er svært. De bliver også ansvarlige og er vokset med opgaven. De får lyst til noget mere og til at fordybe sig."

Forstandere, plejecenter

"KAN VI MÅLE LIVSKVALITETEN?"

Evalueringen peger på, at *Liv på plejecentre* har medført mærkbare positive forandringer i hverdagen for borgere på de deltagende plejecentre. Nogle medarbejdere fortæller, at man i flere dage efter en aktivitet kan se en positiv påvirkning hos beboerne. Andre medarbejdere oplever, at de synger mere og spiller mere musik, og at der generelt set er mere 'liv'. Humøret løftes og breder sig ud i huset, fordi der bliver talt om det blandt mange flere end dem, som har deltaget direkte i en aktivitet. Den nye tilgang ses også ved, at der er en større rummelighed, at beboere viser omsorg for hinanden og i højere grad åbner deres boliger. Alt sammen noget der peger i retning af øget livskvalitet.

Derfor vækker det undren, at resultaterne fra brugerundersøgelserne (BRUS) ikke viser tilsvarende forbedringer, når dem som er tæt på beboerne hver dag tydeligt mærker disse forandringer. I flere tilfælde er tilfredsheden og livskvaliteten faldet, selvom der er blevet arbejdet intensivt med netop disse områder på centrene.

Forklaringen kan være, at når borgerne i brugerundersøgelsen spørges til deres oplevelse af livskvalitet, betyder deres situation – som ældre, fysisk svækkede og med begrænsede udfoldelsesmuligheder – mere end det at de har fået mulighed for at deltage i fællesskaber og sociale aktiviteter.

Selvom borgerne er glade for indsatserne, ændrer det ikke ved, at der er store tab forbundet med at blive ældre. Dette kan være én forklaring på, at der ikke umiddelbart kan ses en sammenhæng mellem projektets positive udbytte og målingerne i BRUS.

Lederne fremhæver endvidere, at den nye tilgang kan have den effekt, at borgerne får en ny indsigt i deres egen situation, at de i højere grad bliver klar over det, de ikke kan. Og fordi der i *Liv på plejecentre* flere steder er arbejdet bevidst med at inddrage borgere og tale om det som er svært eller gør ondt, kan der være kommet en større bevidsthed om egne begrænsninger.

"Det er interessant at se, at mens vi har arbejdet med dette, er oplevelsen af livskvalitet dalet i BRUS. Det synes jeg var mærkeligt, for vi kan jo mærke, hvor glade beboerne er for dette. Så jeg besluttede mig for at undersøge og spurgte nogle af vores beboere om, hvordan det kunne være. Og så opdagede jeg, hvor komplekst livet er. En sagde til mig: Ved du hvad, det har også været en rigtig dårlig sommer ..."

"[En stor del af] borgernes oplevelse livskvalitet, den kan vi ikke rykke på. Det er et kæmpe savn at blive gammel, at miste mange af dem man holder af og sit gode helbred. Men så er det alligevel fantastisk at opleve stjernestunderne, når vi holder grillaften - der ville de score højt. Men når man spørger helt overordnet, så er det smerten og de fysiske begrænsninger der kommer frem. Så selvom målingen er gået ned, har der været mange fantastiske øjeblikke."

Forstandere, plejecentre

5. HVORDAN KAN FORANDRINGERNE VÆRDISÆTTES?

Som alternativ til traditionelle målinger har der igennem projektforløbet været fokus på at vurdere effekt i forhold til de enkelte metoders egnethed til at inddrage beboerne, samt i hvilken grad metoderne skaber værdi for beboerne. Som nævnt indledningsvist, er der ikke opsat målbare succeskriterier og afsnittet ovenfor beskriver, hvordan der ikke nødvendigvis kan ses en sammenhæng mellem lokale initiativer med fokus på samvær og livskvalitet i hverdagen, og overordnede kvalitetsmålinger som fx BRUS.

Perspektivet er derfor, at projektets kvalitative resultater vanskeligt lader sig måle. Samtidig er der behov for – både i relation til dette projekt og ikke mindst fremadrettet – at kunne vurdere og værdisætte udviklede metoder og indsatser, fx ift. deres spredningspotentiale. Dvs. vurdere om en udviklet metode eller indsats har potentiale til at blive udbredt til et andet plejecenter eller sted i forvaltningen, som kunne have gavn af at arbejde med lignende måder.

Vurderingsmetoden, som er anvendt i projekt *Liv på plejecentre* er inspireret af den velfærdsteknologiske vurdering (VTV), som er udviklet i forvaltningens Afd. for Velfærdsinnovation. VTV'en er blevet tilpasset, så den kan bruges til at vurdere anvendeligheden af de metoder og indsatser, der er udviklet på de enkelte plejecentre. Hver metode vurderes på fire punkter: *borgere, organisation, økonomi og metodens anvendelighed i praksis* samt en række underliggende parametre. Systematikken i VTV'en gør det muligt at sammenligne de udviklede metoder, på trods af disses forskelligheder.

Se bilag 3 for en oversigt over den systematiske vurdering og diagrammer for alle de udviklede metoder. Vurderingerne viser, at fællesskabsorienterede metoder (som fx 'debatgrupper', 'naboskabsaktiviteter', 'buddyordning' og 'stjernestunder') scorer højere på dimensionen 'værdi for borgeren' end dialogbaserede metoder og faglige værktøjer (metoderne 'du bestemmer dit liv' og 'handleplan det gode liv'). Dette skyldes, at der er i de fællesskabsorienterede aktiviteter bliver inddraget flere beboere, mens der i de dialogbaserede værktøjer skabes en viden om en beboers ønsker, som bliver fundamentet for at kunne skabe 'mere liv'.

BILAG 1 - EVALUERINGSDESIGN

Evalueringen belyser de opstillede analysespørgsmål gennem anvendelse af forskellige metoder og datakilder:

Metoder og datakilder	Interview/ dialogmøder med beboere og medarbejdere	Tværgående læringsværksted	Projektdokumentation og metodebeskrivelser	Fokusgruppeinterview med ledere	Evalueringssworkshops	Systematisk vurdering af metoder
1. Medvirker projektet og de valgte metoder til at skabe et mere sammenhængende hverdagsliv for borgere i plejebolig?						
a. Oplever borgerne at have fået eller være blive givet en aktiv rolle i hverdagen, der øger deres mulighed for deltagelse i meningsfulde aktiviteter?	X	X			X	X
b. Øger de udviklede og afprøvede metoder medarbejdernes kompetencer, så de i højere grad bliver i stand til at give borgeren mulighed for at udtrykke forventninger, behov og ønsker?	X	X		X	X	X
c. Bidrager medarbejdernes ændrede tilgang til praksis til at skabe nye deltagelsesmuligheder for borgerne?	X		X	X	X	
d. Bidrager de forskellige metoder, hver for sig, til at skabe forandringer på plejecentre, som understøtter effekten for borgeren?	X	X			X	X
a. Hvad er fordele og ulemper ved de valgte metoder?	X	X	X		X	
2. Hvilken organisatorisk understøttelse er nødvendig for at opnå og fastholde resultaterne?						
a. Hvilke lokale rammer er nødvendige for at gennemføre aktiviteter der skaber forandringer for borgerne?	X		X	X	X	X
b. Hvordan skal projekter af denne type understøttes ledelsesmæssigt for at have en effekt?	X		X	X		X
c. Hvad skal der til for at bevare fokus og momentum på lang sigt?	X			X	X	
3. Hvad er potentialet for at udbrede de udviklede løsninger til andre plejecentre eller enheder i forvaltningen?						
a. I hvilken grad er det lykkedes de deltagerne plejecentre at udvikle bæredygtige metoder?	X		X		X	X
b. Hvilke opmærksomhedspunkter skal man i forbindelse med metodernes bæredygtighed forholde sig til?			X	X	X	X
c. Hvilke overvejelser skal andre plejecentre i lokalområdet eller resten af kommunen gøre sig, hvis de selv ønsker at afprøve metoderne? (herunder 'lessons learned', faldgruber)			X	X	X	
d. Hvilke overvejelser skal forvaltningen og lokalområder gøre sig, hvis de ønsker at udbrede metoderne i resten af byen??			X	X	X	X

BILAG 2 – BESKRIVELSE AF DE EVALUERINGS METODER OG DATAKILDER

Metoder og datakilder, der indgår i evalueringen, omfatter:

Interview/ dialogmøder med beboere og medarbejdere

Som led i projektet er der gennemført kvalitative interview med borgere, medarbejdere og andre aktører som har deltaget i aktiviteterne på plejecentrene. Interviewene giver indblik i henholdsvis borgeres og medarbejders perspektiv på at deltage i *Liv på plejecentre* og fokuserer på, hvordan metoderne udfoldes i hverdagen og hvilke forandringer de bringer med sig. Evt. udfordringer og dilemmaer belyses.

Tværgående læringsværksted

De tværgående læringsværksteder danner rammen for videndeling, læring og evaluering mellem de deltagende plejecentre. Der er i projektperioden afholdt fire tværgående læringsværksteder, hvor fokus er på, at medarbejdere og ledere fra plejecentrene deler deres erfaringer og drøfter resultater og dilemmaer. Der er lavet grundige opsamlinger og meningskondenseringer fra alle læringsværkstederne, der indgår som datagrundlag i evalueringen.

Projektdokumentation

De enkelte plejecentre har udviklet delprojekt-beskrivelser og beskrivelser af de metoder, de arbejder med. Plejecentrene har løbende dokumenteret deres afvikling af projektaktiviteter. De enkelte metoder er grundigt beskrevet, med særligt fokus på, hvad der er vigtigt at huske på, når et nyt plejecenter skal i gang med at implementere metoderne. Beskrivelserne samles i et metodekatalog, der kan inspirere andre centre, der skal tage nye metoder i brug.

Systematisk vurdering

For at vurdere de enkelte metoders effekt og anvendelighed er der gennemført systematiske vurderinger af alle metoder som er udviklet i projektet. Vurderingen er inspireret af forvaltningens koncept for *velfærds-teknologisk vurdering* (VTV), hvor 'teknologi' er skiftet ud med 'metode'. Vurderingerne indgår som grundlag i evalueringens opsamling af metodernes anvendelighed og værdiskabelse. Se også bilag 3.

Fokusgruppeinterview med ledere

For at opnå indsigt i de organisatoriske og ledelsesmæssige perspektiver i *Liv på plejecentre* gennemføres et fokusgruppeinterview med forstandere og/eller afdelingsledere fra de fem plejecentre. Dette vil give viden om hvilken type ledelsesunderstøttelse, der er nødvendig for at lykkes med denne type udviklingsprojekt.

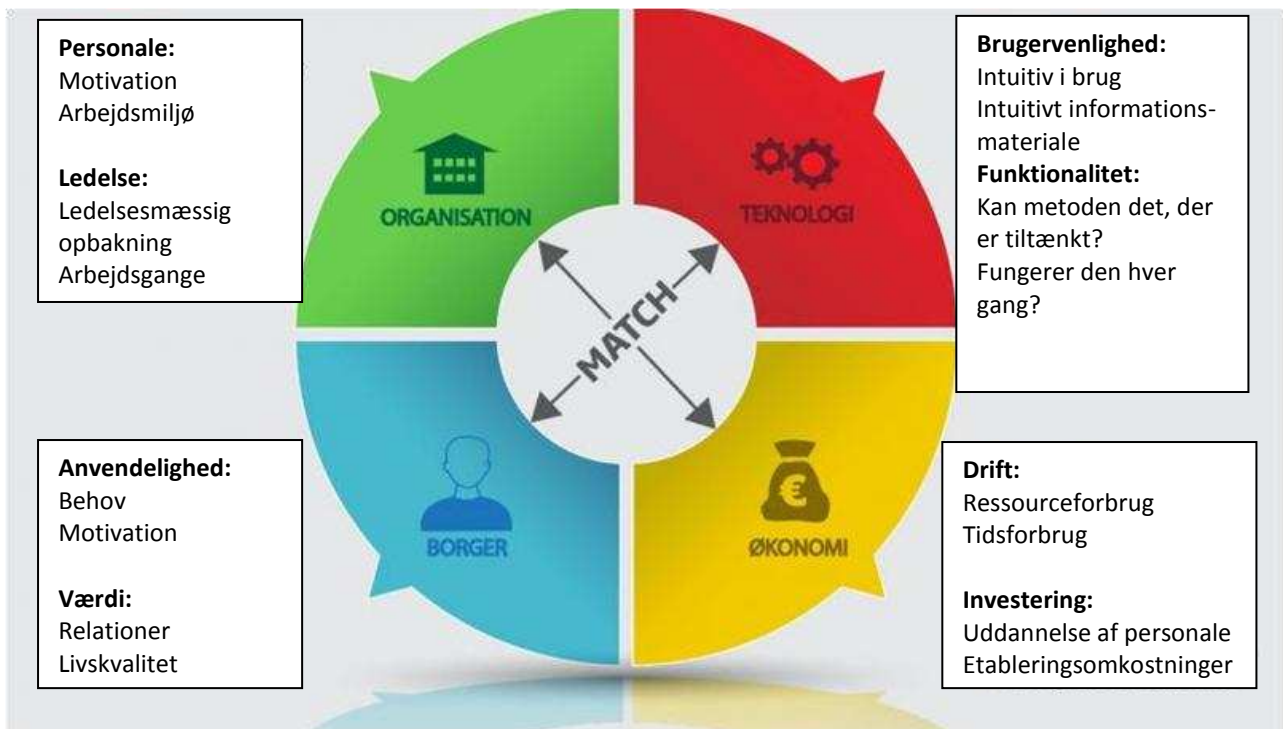
Evaluerings-workshops

Der afholdes en evalueringsworkshop på hvert af de deltagende plejecentre, med deltagelse af medarbejdere og ledere som er tæt på, og længere væk fra, projektet. Dette vil give indsigt i de lokale processer og input til det videre arbejde med at udbrede metoderne til andre plejecentre.

BILAG 3 – SYSTEMATISK VURDERING AF DE ENKELTE METODER

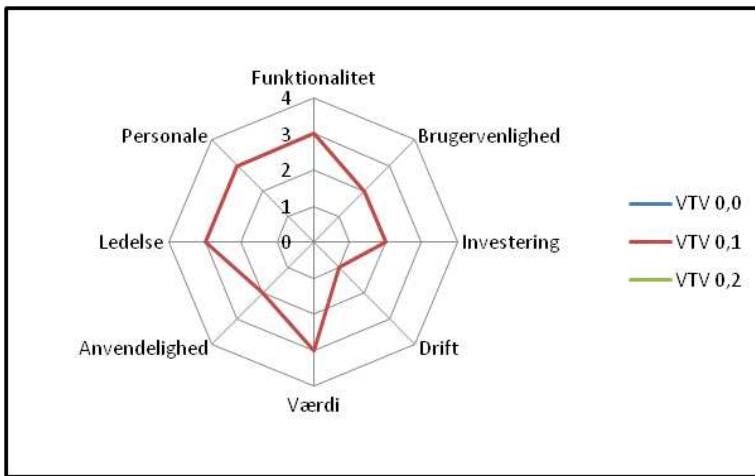
Der er som led i afslutningen på projektet foretaget systematiske vurderinger af de udviklede metoder.² Vurderingen er foretaget af projektlederen på baggrund af drøftelser med repræsentanter fra de enkelte plejecentre.

Metoderne vurderes på en række dimensioner, der vurderes på en skala fra nul til fire og vises i et edderkoppediagram (se nedenfor og de efterfølgende sider). Vurderingerne kan anvendes til enten at sammenligne de enkelte metoder eller vurderingen kan gentages for den samme metode på et senere tidspunkt, for at se om der er sket en udvikling på de enkelte parametre.

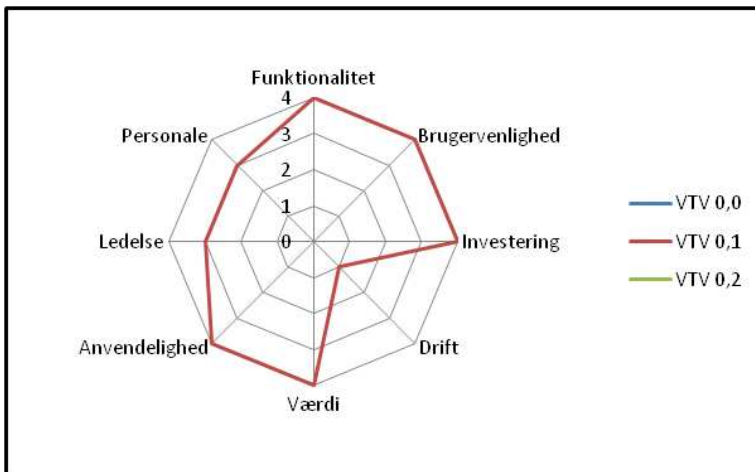

² Alle systematiske vurderinger kan ses i [e-doc](#)

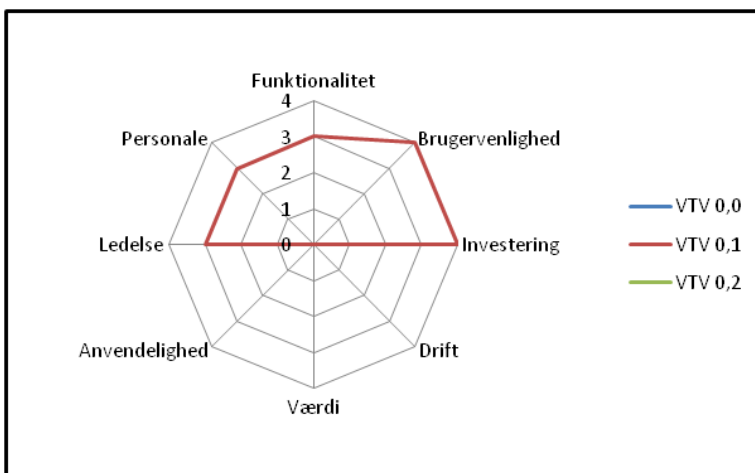
Systematisk vurdering af metoden *Stjernestunder*

Systematisk vurdering af metoden *Debatgrupper*

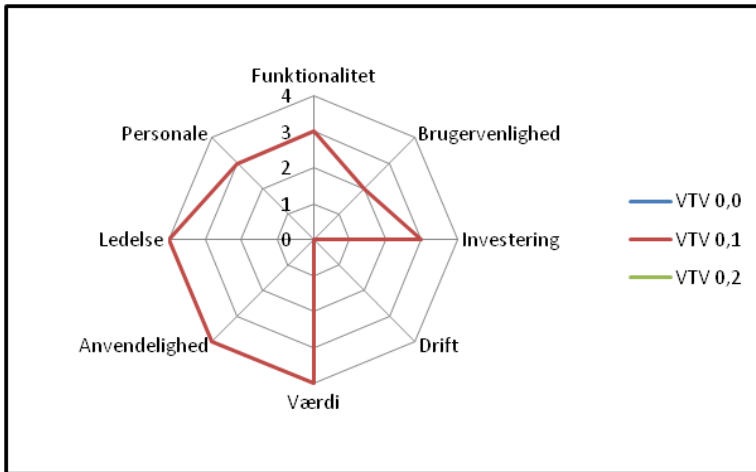

Systematisk vurdering af metoden *Du bestemmer dit liv*³

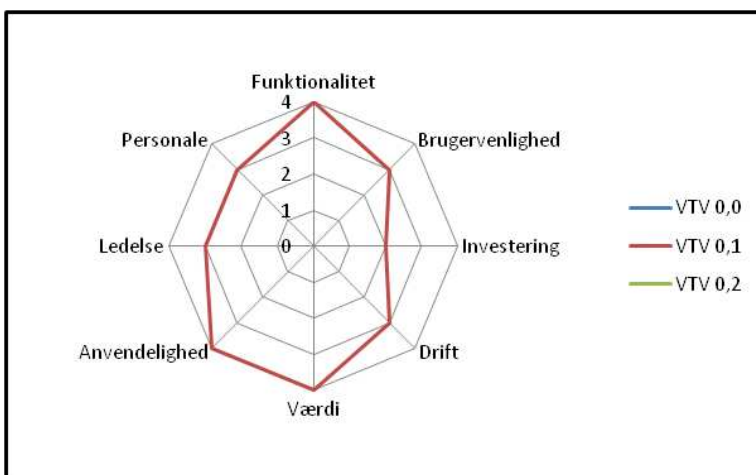

³ I forbindelse med vurdering af metoden *Du bestemmer dit liv* er der ikke foretaget borgerinterview. Det har derfor ikke været muligt at vurdere indsatsen på samtlige parametre.

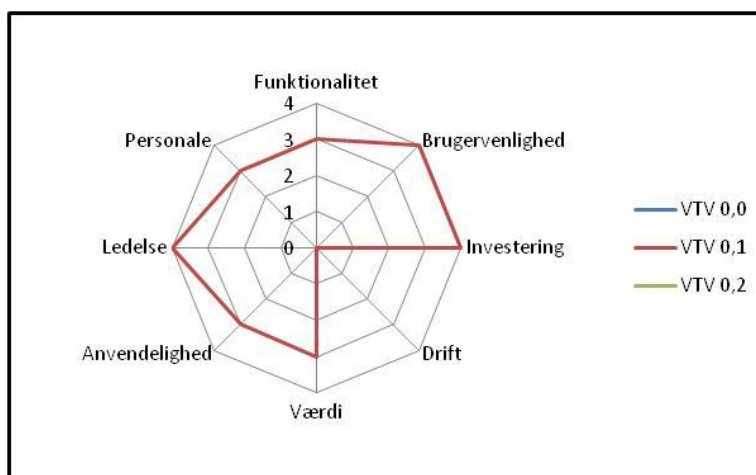
Systematisk vurdering af metoden *temamøder*

Systematisk vurdering af metoden *naboskab*

Systematisk vurdering af metoden *Handleplan – det gode liv*

Systematisk vurdering af metoden *Buddy-ordning*

